

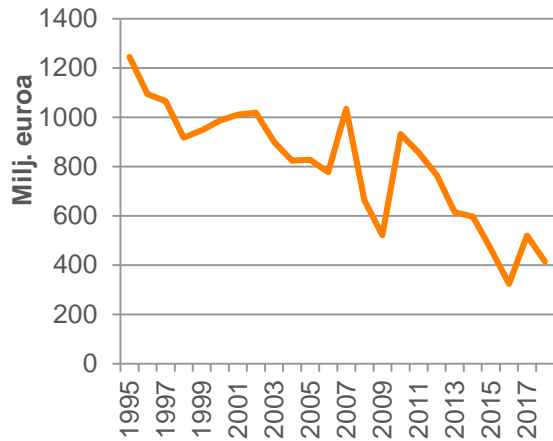
Maatalouden investointien rooli maaseudulla

Olli Niskanen

Maatilojen talouden yleinen kehitys

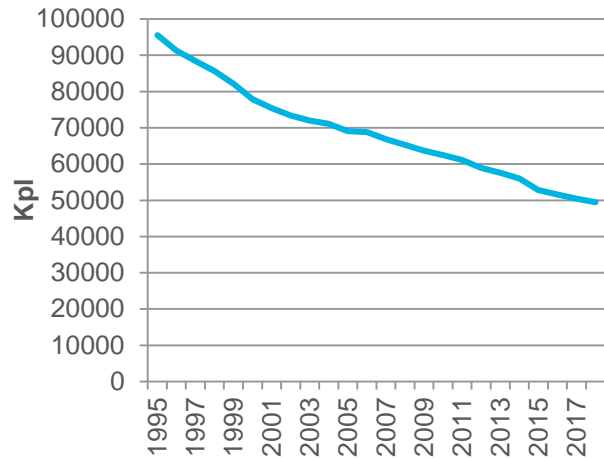
Rakennekehitys on mahdollistanut jatkavien maatilojen elinkelpoisuuden

Yrittäjätulo, yhteensä

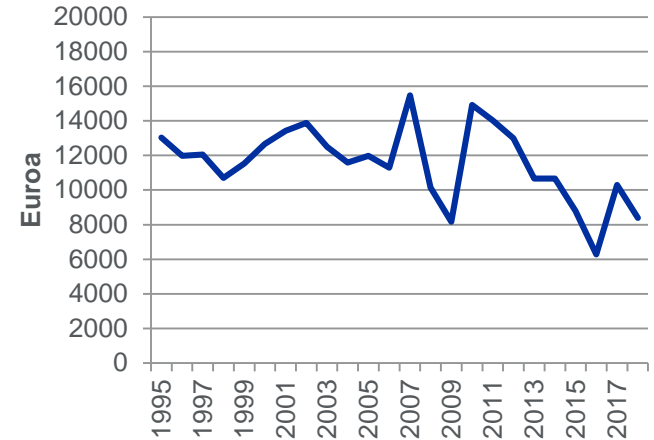
— Maatalouden yrittäjätulo, yhteensä

Maatilojen lukumäärä

— Maatilojen lukumäärä

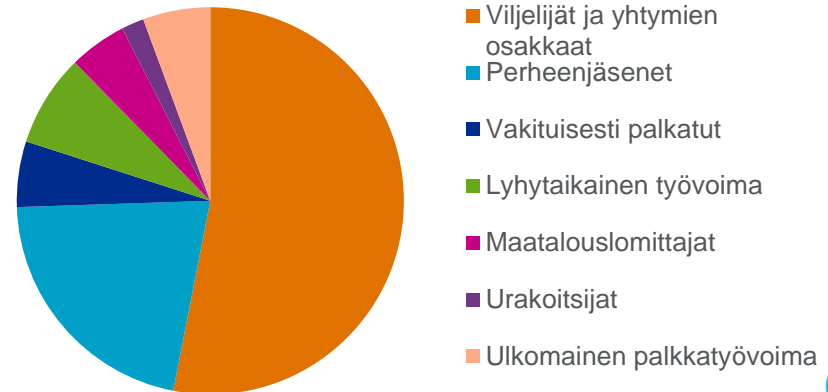
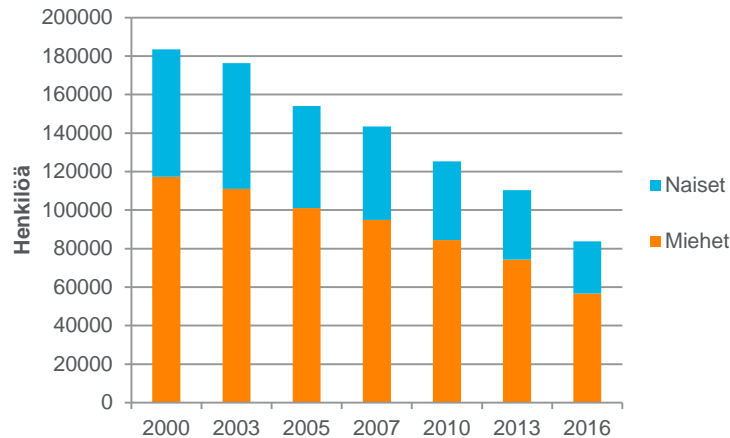
Tilakohtainen yrittäjätulo

— Maatalouden yrittäjätulo, per tila

Maatalouden alkutuotannon tilamäärä ja työllistävyys

- Maatilojen alkutuotannon työpaikat väijäämättä vähenevät = tuottavuuskasvu
- Suurin osa suorista työllisyysvaikutuksista kohdistuu yrittäjäperheisiin
- Maatalous työllistää alueen työllisistä suhteellisesti eniten Etelä-Pohjanmaalla 10,5 %, Keski-Pohjanmaalla 8,9 %, ja Pohjanmaalla 7,4 % (2017).

Maatalouden rakennetukien tavoite

- Rakennetuilla tuetaan toimintaedellytysten ja kilpailukyvyn kehittämistä, edistämällä maataloustuotannon tehokkuutta ja laatua
- Rakennekehityksen edistäminen on kilpailukyvyn vahvistamista

Eräitä maatalouden tunnuslukuja Suomessa ja kilpailijamaissa

	Suomi	Ruotsi	Tanska	Saksa
Maitotilojen keskilehmäluku	35	80	169	65
Maidon tuotantokustannus, snt/litra ¹	0,67	0,64	0,54	0,44
Osuus peltoalasta yli 100 ha tiloilla	9 %	12 %	21 %	12 %
Viljojen sato (kaikki viljat), tonnia / ha	3,69	5,65	6,75	8,05

¹ Ilman oman työn palkkavaatimusta tai oman pääoman korkovaatimusta

Maatalousinvestointien vaikutus

Alkutuotannossa

- Jatkavien tilojen elinvoima
- Eläinten hyvinvointi
- Ympäristöinvestoinnit

Aluetaloudessa

- Välittömät työpaikat maakunnissa
- Palvelujen käyttö paikallistasolla (mm. urakointi)
- Panoskysynnän jatkuvuus

Kansantaloudessa

- Tuottavuuskasvu (kv. kilpailukyky)
- Elintarvikeketju (Ruoka-ala 340 000 työpaikkaa, 13 % työllisistä (Luke 2017))
- Huoltovarmuus

2017

Alkutuotannon
arvonlisäys
1,2 mrd.

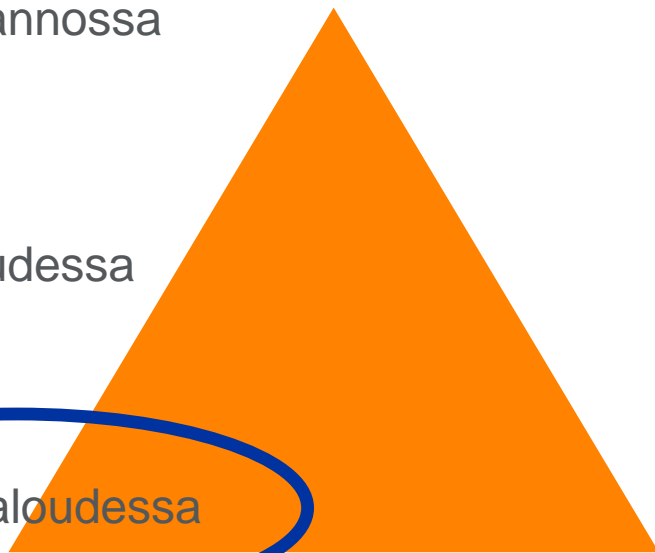
Elintarviketeollisuuden
arvonlisäys
2,6 mrd.

Maatalousinvestointien vaikutus

Alkutuotannossa

Aluetaloudessa

Kansantaloudessa

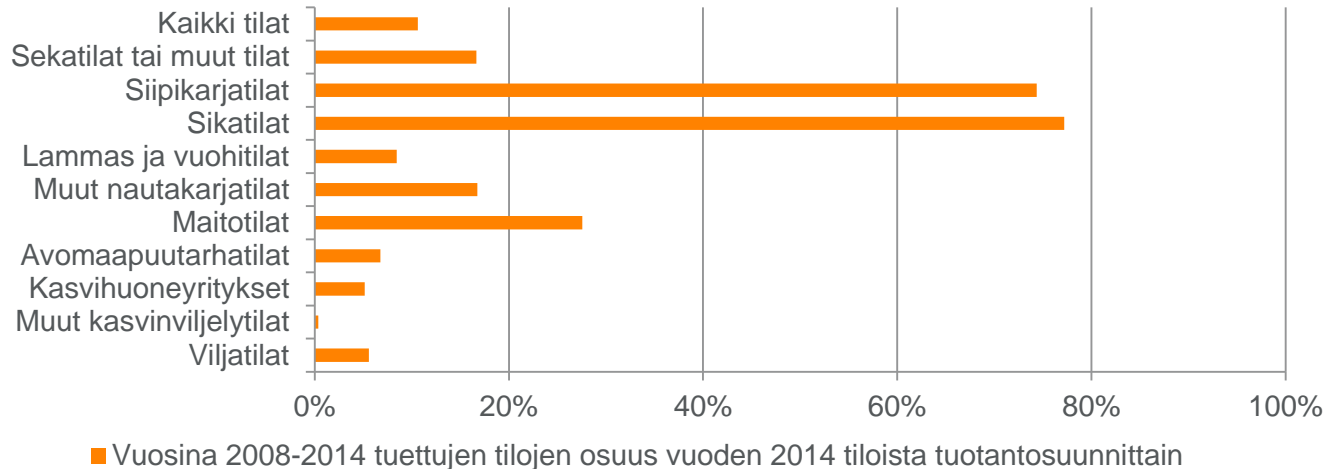
2017

Elintarviketeollisuuden
investoinnit 0,6 mrd.
(1,1 % kansantalouden
investoinneista)

Alkutuotannon
investoinnit 1,1 mrd.
(2,2 % kansantalouden
investoinneista)

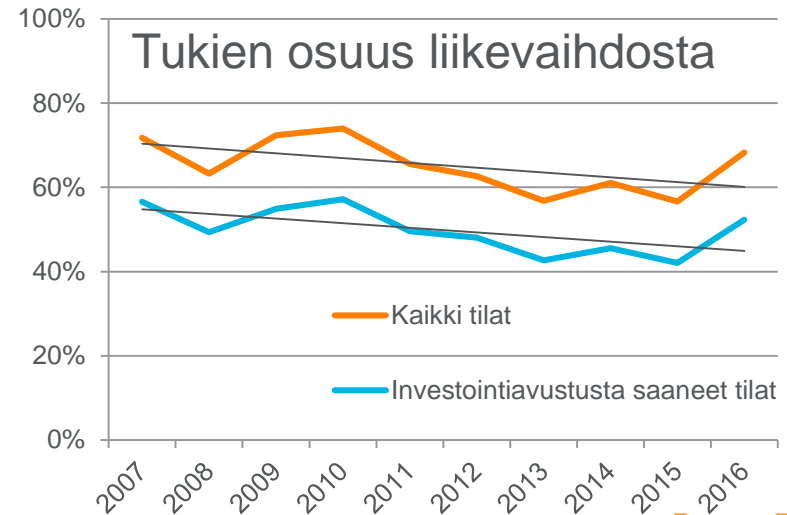
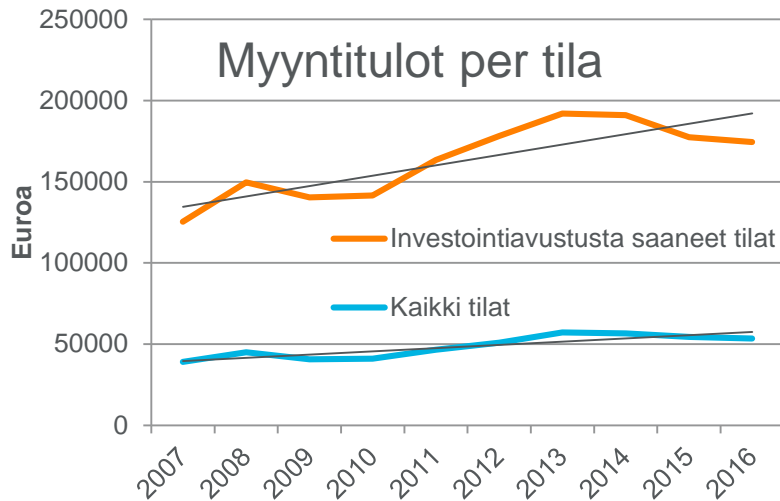
Ketkä tekevät tuettuja maatalouden investointeja?

- 11 % maataloista on kehittänyt toimintaansa vuosina 2008-2014 tuetuilla investoinneilla
- 75 % investointiavustusten summasta liittyy varsinaiseen tuotantosuuntaan, muu maatalouteen yleisesti (mm. salaojitus)

Myyntitulot ja liikevaihto

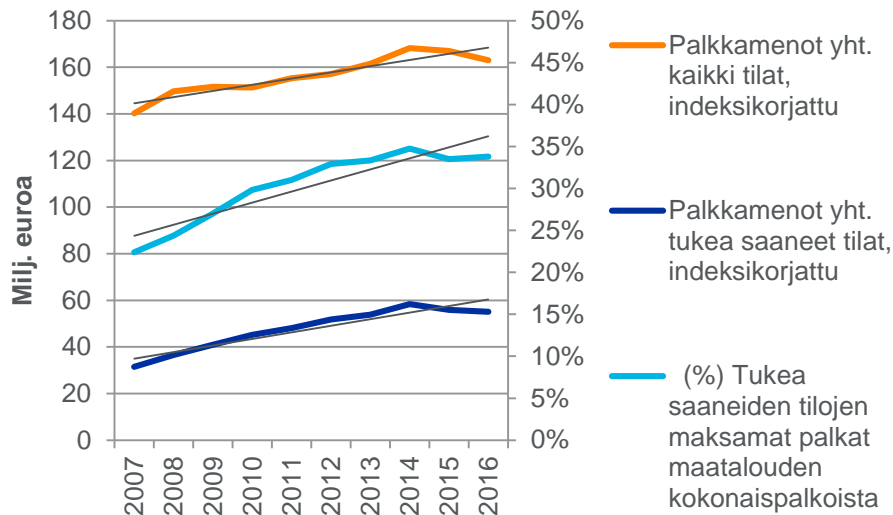
- Investoineilla tiloilla oli jo lähtökohtaisesti keskimääräistä suuremmat myyntitulot, jotka edelleen kasvoivat ja eriytyivät keskiarvosta
- Kaikkien maataloustukien osuus liikevaihdosta oli myös lähtökohtaisesti pienempi, suhteellinen ero ei kuitenkaan muuttunut

Työllistävyys

Investoineet tilat maksavat 35 % maataloustyöntekijöiden palkoista, n. 50 milj. euroa vuodessa

Valtaosa investoineista tiloista on kuitenkin investoinnin jälkeenkin vain itsensä työllistäviä yrittäjiä

	2007	2016
Ei palkkamenoja	68 %	67 %
0,1-5 000 €	11 %	8 %
5 000–10 000 €	6 %	6 %
10 000–25 000 €	7 %	9 %
25 000–50 000 €	4 %	6 %
yli 50 000 €	3 %	4 %

* 2016 hinnoin

Johtopäätökset

- Maatalouden rakennekehitys on edellytys toiminnan jatkumiselle
  - Maatalous on pääomavaltainen toimiala
  - Alkutuotannon arvonlisäys on alhainen
- Maatalousinvestointien vaikutukset ovat suoria vaikutuksia moninaisemmat
  - Valtaosa lisäarvosta luodaan elintarvikeketjun muissa osissa
  - Investoinnit varmistavat kotimaisen elintarvikeraaka-aineen saantia
- Sekä maatalouden että elintarviketeollisuuden työllisten määrä on laskenut tuottavuuskasvun myötä
  - Valtaosa työllisyysvaikutuksista kohdistuu yrittäjäperheisiin itseensä
- Investointitukikonaisuuden yhteiskunnallisen hyödyn arviointi edellyttäisi omaa, asiaan keskittynyttä tutkimuskokonaisuutta
  - Vaikutukset jakaantuvat hyvin pitkälle aikavälille ja ovat monitahoisia

Kiitos!

